

A listan. Nr 1.

ACC. N:R M. 11953:1.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Fiske har bedrivits här på platsen i urminnes tider såsom huvudnäring, binäring och husbehov. Fiskeplatsen har varit östersjökusten, fisken såldes i Bergholm och angränsande landsbyggd. Fisket bedrevs hela året jämsides med jordbruket. Omfattar tiden 1850--1920.

Sillfisket var det mest förekommande och bedrevs med garn. Ryssjefiske, ljusterfiske och pilkfiske förekom även. Om köhorn användes vid fiske är inte bekant, däremot användes vid pilkfiske sänke av bly eller järn.

Fiskredskapen förvarades i strand-eller sjöbodar byggda på någon om möjligt skyddad plats vid stranden vilken benämndes kåsar eller bredsel och bodar.

Varje byalag hade en sjöbodplan vilken ägdes gemensamt. Inom Bredsåtra kommun fans och finnes ännu dessutom två allmänna sjöplaner att utan avgift få användas av fiskare.

A listan. Nr. 2.

ACC. N:R M. 11953:2

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Brygger fanns allmänhet ej man grävde upp breda diken
s.k. kåsar där båtarna drögs upp. Strandbodar fanns och dessa
lägo för det mesta i grupper. I flesta fall hade fiskarna var
sin sjöbod men det kunde förekomma fall då sjöboden ägdes av två
gemensamt. Någon tomtlega förekom ej.

Boningshus nere vid stranden eller på hölmar förekom ej.

Under den varma årstiden sov man ofta i sjöbodarna men
någon matlagning i bodarna förekom ej. Även yrkesfiskarna hade
egna sjöbodar. Har ej hört talas om att jordbrukare sålde sin
jord för att uteslutande bedriva fiske.

Fisket bedrevs mest i lag om två man utom vid notfiske i
fjärdar och vikar då lagen kunde bli från 8 till 12 man. Storlek-
en av jordbruken varierade från 2 till 16 hektar. Jordbruken be-
drevs i treskifte råg, korn och potatis samt träda. Djurantalet
skiftade i förhållande till jordarealen dock minst en ko och gris.

Något egentligt fiskeläge har ej funnits här på orten. Omkring 1870 talet gjordes försök att anlägga ett fiskeläge genom sammanslutning av fiskare och bönder. Man anlade en stenkaj och byggde ett salteri men företaget blev av kort varaktighet då det snart visade sig oekonomiskt.

Varje byalag hade en eller flera sjöbodlägen där både bönder och fiskare hade sina sjöbodar. Någon tomtlega erlades ej.

Marken var samfälld för samtliga jordägare i byn och hade alltid så varit. Vid enskiftet blev detta område avsatt till allmänt bruk och benämndes byallmänning.

Någon tomtlega förekom ej utan även andra än jordägare fick fritt nyttja sjöbodplanen. Fiskarstugor på öar eller holmar har ej funnits.

De flesta fiskarna hade något jordbruk beläget i närheten där de var bosatta. Det förekom s.k. förpantningsjord upplåten på 49 år mot en viss engångssumma. Arrendering förekom även och var och en hade sin lott. Arrendet var omkring 4 à 5 kr. per tunnland i en del fall dagsverken. Odlingen var råg korn och potatis.

Fiskarna hade i flesta fall kreatur bestående av ko, gris, och får i en del fall även häst vilka hystes i särskilda fähus. Särskilda kreaturshus vid betesplatser förekom ej.